

BARNAVERNDARTÆNASTAN

90 milliónir brúkast

ONKI SKRÁSETT ÚRSLIT

Barnaverndartænanastan hefur seinastu fimm árin kostað 90 milljónir krónur. Landsgrannskoðanin finst at, at ongi skrásett úrslit eru av arbeiðnum

Árni Gregersen

Barnaverndartænanastan hefur seinastu fimm árin kostað landinum 90 milliónir krónur. Kortini finst onki skrásett um, hvørji úrslit eru komin burtur úr arbeiðnum.

Tað staðfestir Landsgrannskoðanin, sum hefur gjørt eitt notat til Løgtignsgrannskoðararnar um økið Børn og Ung. Her er talan um børn og ung frá 0 til 18 ár.

Tað er høvuðsbarnaverndarnevndin, sum hefur ábyrgdina av, at børn koma á rættan stovn, tá ið hetta verður avgjört.

Landsgrannskoðanin heldur, at tørvur er á størri kunnleika um úrslit og árin av, at myndugleikarnir taka yvir umsorganina av børnum. Tørvur er á greiningum, sum kunnu staðfesta um bú- og viðgerðartilboðini eru tey røttu, og sum kunnu vera við til at menna tilboðini, soleiðis at tað einstaka barnið fær best møguliga hjálp.

Landsgrannskoðanin mælir til, at tað er viðkomandi at lýsa, hvørjar við-

gerðir hava ávirkan á børnini á stovnum og at tað verður gjørt soleiðis:

- orsök til umsorganaryvirtøku,
- miðal longd av einum uppihaldi,
- tal av børnum, ið hava fingið eitt »betri« lív aftan á bú- og viðgerðartilboð,
- um børnini klára fólkskúlan og/ella at fáa sær útbúgving, og
- um nøkur koma út í kriminalitet, misbrúk, sjálmorð e.a.

Stór uppgáva

Barnaverndartænanastan hevur eina ómetaliga stóra uppgávu, tí hon skal syrgja fyri, at tá ið boðað verður frá, at børn ella ung liva undir viðurskiftum, sum kunnu skaða tey ella forða teirra menning, skal tænanastan fara til verka. Hetta skal barnaverndin eisini taka upp av sínum eintingum, um hon í aðrar mátar fær kunnleika til slík viðurskiftir.

Tað stendur eisini í lógini, at barnaverndartænanastan skal stremba eftir at hava

gód viðurskifti við tann ella tey, sum hava foreldramyndugleikan hjá børnum og ungum og um neyðugt seta tiltøk í verk, sum bøta um viðurskiftini.

Tað høvuðsbarnaverndarnevndin, sum tekur støðu, tá ið talan er um umsorganaryvirtøku og um samverurætt. Hon tekur eisini

endaliga støðu, tá samtykki ikki er fingið frá teimum sum hava foreldramyndugleikan, ella tá ið ung yvir 15 ár ikki hava givið samtykki til, at tey skulu hava bú- ella viðgerðartilboð.

Málgongdin

Landsgrannskoðanin kannaði í 2012 málgongdina hjá

lýsingar skulu vera í slíkum málum:

- frágreiðingar,
- upplýsingar frá kann-ingum,
- innheintaði skjøl,
- ætlan fyri barnið,
- samtykki,
- aðrar upplýsingar um veruligu umstøðurnar,
- tilmæli um fyriskipan
- og grundgeving fyri ávísu fyriskipanini.

Avgerðin hjá Høvuðsbarnaverndarnevndini skal vera skjalfest.

Landsgrannskoðanin staðfestir, at tað er ymiskt, hvussu málini eru lýst, og at ongi mál eru eins. Tilmælir og frágreiðingar vóru í øllum 17 málunum, har mælt var til, at seta barnið á samdøgurstovn hjá landinum.

Landsgrannskoðanin staðfestir, at meira enn helvtin av teimum innskrivaðu børnunum vóru sjúkugreinað at hava ADHD3, ADD4 ella menningartarn.

Samanumtikið heldur Landsgrannskoðanin, at málini eru nóg væl lýst.

Eftirlitið við valdsnýtslu ikki nóg væl skipað

Valdsnýtsla móti børnum og ungum skal altíð fráboðast og skrásetast, men eftirlitið er ikki nóg gott

Árni Gregersen

Børn og ung, sum eru innskrivað á samdøgurstovnar gjøgnum barnaverndina mugu ikki koma undir valdsnýtslu.

Valdsnýtsla er m.a. óvirðilig viðgerð, líkamlig revsing, líkamlig valdsnýtsla og avbyrging.

Undir valdsnýtslu kemur eisini kanning av samskifti hjá børnum og ungum, uttan so at illgruni er um rúsevnismissbrúk ella líknandi.

Tá ið Landsgrannskoðanin kannaði økið Børn og Ung vístu skjøluni hjá Almannerkinum, at 18 mál um valdsnýtslu eru skrásett síðani 2006.

Almannaverkið hevur eftirlit við, at stovnarir verða ríknir samband kunngerð, men Landsgrannskoðanin finst at, at stovnurin hevur latið hetta eftirlit til onnur.

Tá ið spurt var um, hvussu ofta Almannerkið ger eftirlit á hvørjum stovni sær, vísti Almannerkið til,

at hetta eftirlit bert er tað námsfrøðiliga og tað heilsufakliga eftirlitið.

Einasta heilsufakliga eftirlitið var í 2011, og har verður ikki nevnt nakað um valdsnýtslu.

Í september 2012 var eitt námsfrøðiligt eftirlit. Har stendur at ein til tveir tilburðir av valdsnýtslu hava verið um mánaðin, meðan eitt barn hevur verið fyri valdsnýtslu dagliga.

Landsgrannskoðanin heldur, at upplýsingarnar í eftirlitsfrágreiðingini sam-

svara ikki við, hvussu nógv ar fráboðanir Almannerkið hevur skrásett um valdsnýtslu.

Sambært Almannerkið málaráðnum kann orsøkin vera, at í nøkrum førum er krav um fráboðan og í øðrum førum er bert

krav um skjalfesting, og at Landsgrannskoðanin hevur helst einans fingið upplýst ta fráboðaðu valdsnýtsluna.

Almannaráðið hevur boðað frá, at reglurnar um valdsnýtslu eru herdar og at øll valdsnýtsla skal boðast

frá í trivnaðardeplinum hjá Almannerkinum.

Eisini er eitt umfarsskriv gjørt til starvsfólk og avvarðandi, sum greitt sigur, hvørji rættindi børn og ung á samdøgurstovnunum hava.